CİLT : 1 YASAMA YILI : 1981/1

DANIŞMA MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

28 nci Birleşim

6 Ocak 1982 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	598
II. — GELEN KÂĞITLAR	598
III. — YOKLAMA	598
IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	599
1. — Beşir Hamitoğulları'nın, tütün ve sigara konusunda 1981 yılında görülen olumlu gelişmelere dair gündem dışı demeci.	599:600
2. — Toprak ve Tarım Reformu Geçici Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev bölümüne dair tezkeresi. (3/67)	600
V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER	601
1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cezaların İnfazı Hakkında 647 sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/14, 1/59) (S. Sayısı : 44) (Dağıtma tarihi : 25.12.1981)	601:606
2. — Jandarma Genel Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Sedat Celasun'un «6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer Alan Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/7) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 25.12.1981)	606:617

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Siyami Ersek, koroner hastalığı nedeniyle yurt dışında ameliyat olanlar;

Hikmet Altuğ, TRT'nin kamuoyu oluşturmasındaki önemi ve görevi konularında gündem dışı söz aldılar.

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cezaların İnfazı Hakkında 647 sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının;

Jandarma Genel Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Sedat Celasun'un 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer alan Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin görüşülmesi, Komisyon çalışmalarının tamamlanmaması nedeniyle ertelendi.

Uzun Menzilli Sınırlarötesi Hava Kirlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının;

Çocukların ve Gençlerin Sanayide İşe Elverişlilikleri Yönünden Sağlık Muayenesine Tabi Tutulmaları Hakkında 77 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının Gelen Kâğıtlardan Gündeme alınması ve maddeleri onaylandı. Yapılan açık oylamalar sonucunda kabul edildikleri bildirildi.

6 Ocak 1982 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere Birleşime saat 15.32'de son verildi.

M. Vefik KİTAPÇIGİL
Başkan
Başkanvekili

Kamer GENÇ — Kâtip Üye
İmren AYKUT — Kâtip Üye

II. — GELEN KÂĞITLAR

Teklif

1. — Danışma Meclisi Üyesi Muammer YAZAR ve 12 arkadaşının, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 nci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi. (2/12) (Başkanlığa geliş tarihi : 5 . 1 . 1982) (Mali İşler ve Milli Eğitim komisyonlarına) (6.1.1982)

Tezkere

2. — Mehmet Ali USLU hakkındaki Ölüm Cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık Tezkeresi. (3/65) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.1.1982) (Adalet Komisyonuna) (6.1.1982)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

BAŞKAN : Başkanvekili Fenni İSLİMYELİ

KÂTİP ÜYELER : Mehmet PAMAK, Evliya PARLAK

BAŞKAN — Sayın üyelerimiz, Danışma Meclisinin 28 nci Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Beşir Hamitoğulları'nın, tütün ve sigara konusunda 1981 yılında görülen olumlu gelişmelere dair gündem dışı demeci.

BAŞKAN — Sayın Beşir Hamitoğulları'nın, bir gündem dışı konuşma talebi var, okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

Tütün ve sigara konusunda, 1981 yılında görülen, olumlu gelişmeler üzerinde durmak gereğini duymaktayım.

Bu nedenle 6 . 1 . 1982 tarihinde yapılacak Genel Kurul toplantısında gündem dışı konuşmak istiyorum.

Gereğini emirlerinize arz eder, üstün saygılar sunarım.

Beşir Hamitoğulları

BAŞKAN — Buyurun Sayın Hamitoğulları.

Beş dakikayı geçmemek üzere söz veriyorum, lütfen.

BEŞİR HAMİTOĞULLARI — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

1982 yılının bu ilk haftasında konuşmama başlamadan önce, Büyük Milletimize ve Danışma Meclisinin seçkin üyelerine en iyi dileklerimi arz etmek isterim.

Değerli arkadaşlar;

Son bir yılda tütün ve sigara konusunda gerçekleştirilen olumlu ve başarılı gelişmelere değinmek ve ulusal bir nitelik taşıyan bu ekonomik faaliyet dalını tehdit eden fiili ve potansiyel bazı tehlikeleri dikkatlerinize arz edebilmek umudu ile huzurunuzda bulunuyorum.

Bir tütün ülkesidir Türkiye. Ulusal ekonomide, tütünün işgal ettiği yer ve taşıdığı önem bakımından başka hiçbir ülkeye benzemeyen özellikler ve sorunlar yaratmaktadır. Ayrıca, uluslararası ekonomik ilişkilerde de tütün ve sigaranın kendine özgü çok duyarlı bir konumu bulunmaktadır. Bu nedenlerle bu dala ideolojik yaklaşımlar ile kişisel kâr ve kazanç dürtüleriyle bakılırsa, tütün ve sigara gerçeği tüm boyutlarıyla anlaşılamaz. Ülkemizin gerçekleri ve ulusal yararlar ölçütü, bu dalda izlenmesi gereken yolu aşağıda göstermektedir.

Dünya sigara piyasası, kullanım eğilimine hitap eden harman içeriklerine göre başlıca dört kategoriye ayrılmaktadır; Amerikan, İngiliz, Sivah Fransız ve Şark Tipi Türk İçim Zevki olmak üzere. Anlaşıldığı üzere, Türkiye, uluslararası tütün piyasasına bu Şark Tipi Tütün üretimiyle çıkmaktadır. Bu tür tütün üretimi diğerlerinden farklı olarak kıraç ve verimsiz topraklarda aile işletmeciliği biçiminde, tarımın geleneksel bir faaliyeti olarak sürdürülmektedir. Bu üretim biçimi, yurdun ekolojik, sosyal, ekonomik koşullarına da son derece uyabilmektedir.

Yasal olarak 3 milyon 299 bin hektara yakın bir arazi tütün üretimine açıktır. Ancak,1979'da bu alanların sadece 280 bin hektarlık bir bölümünde üretim yapılmıştır. Böylece, üretime açık alanların sadece % 8'i tütün için kullanılmıştır. Yaklaşık olarak 3 milyon kişiyi içeren bir üretim biçimi, karşımıza 500 bin ekici aileyi çıkarmaktadır. Bu dalda yılda ortalama olarak 250 - 300 bin ton tütün üretilmektedir. Şark Tipi Tütün üretimi ve ihracatında Türkiye, lider durumdadır. Ayrıca, dünya yaprak ticaretinde de 5 nci, 6 ncı sıralarda yer almaktadır.

Tekel'in, Devlet Bütçesine 1981'de ödeyeceği belirtilen 107 milyar liranın yaklaşık 72 milyarını tütün sağlamaktadır. Tütünün ulusal ekonomimizdeki çok boyutlu yönlerine, maalesef, bu kısa konuşma süresinde girmek olanağına sahip değilim, sadece, Tekel'de 80 bin kişinin istihdam olanağını bulduğunu ve Tekel'in ürettiği malların 150 bin bayi tarafından satıldığını hatırlatmakla yetiniyorum.

1960 - 1970 döneminde tütün mamullerini tüketim hızı, yeryüzünün hiçbir ülkesinde görülmeyecek tarzda, Türkiye'de bir büyüme göstermiştir ve bu büyüme hızı % 4,6 civarına erişmiştir.

Bu ve buna eklenebilecek diğer önemli olgularla, Yüce Meclisin dikkatine arz etmek istediğim husus, tütünün, Türkiye ekonomisinde, yeryüzünde başka hiçbir ülkenin koşullarına benzemeyen özel bir konumu bulunduğu nedeniyledir. Bu nedenle, Türkiye'de tütün, uluslararası alandan kaynaklanan büyük bir savaşımın boy hedefidir ve yabancı tütünlerle yerli tütünler arasında acımasız bir savaşım bulunmaktadır. Türkiye, bu savaşımın, etkilerini, maalesef, 12 Eylül'den önceki dönemde ve başlıca, 1977 ile 1980 yılları arasında dramatik bir tarzda yaşamıştır.

Devlet gücünün 12 Eylül'den sonra kendini duyurması, barış ve güvenliğin sağlanmasıyla birlikte Tekel'de de olumlu sonuçlar oluşmaya başlamıştır. Alınan çok yönlü tedbirlerle üretimde ayda % 100'ü bulan artışlar sağlanabilmiştir. 12 Eylül öncesi, günde en çok 90 ton üretilebilen sigara, kalitesi de daha da iyileştirilmek üzere günde 180 tona çıkarılabilmiştir.

Böylelikle fason sigara üretimine 1982 yılı sonunda nihayet verilmesi programlanmışken, daha 1981 Haziranından itibaren fason sigara üretimi durdurulabilmiş, normal stoklar oluşturulmuş, sigara kaçakçılığı ve türevlerinin sebep oldukları döviz kaybı önemli ölçülerde önlenmiş ve belli bir ihracat potansiyeli yaratılabilmiştir. Bu noktadaki büyük başarıyı vurgulamak ve gerçekleştirilen performansı sürdürmek gerekir.

Hükümetin, tütün ve sigara konusunda izlediği politikalarda da çok olumlu, çok yerinde, milli bir gelişme oluşmuştur. Ulusal yararları en öne alan bir yaklaşım, 12 Eylül'den sonra somutlaşmıştır. Nitekim, değerli Başbakanımız Sayın Ulusu'nun, 16 Aralık 1981 tarihinde gazetelerde tarihsel nitelikte bir demeci yer almıştır. Sayın Ulusu, «Sigara darlığının bir yasa değişikliğine gidilmeksizin aşıldığı görülmüştür. Özel sektörün sigara sanayiine ayırabilecekleri kaynakları, mal ve hizmet noksanı hissettiğimiz diğer alanlara kaydırmasının daha yararlı olacağına inanmaktayım.» demiştir.

Aslında bu tutumun milli yararlarla bağdaşan yönü gayet açıktır. Zaten, Büyük Önderimiz Atatürk, daha, 1 . 11 . 1937 tarihinde Tekel konusunda bakınız neler diyor: «İnhisarlar mevzuunda itina edilmesi icap eden esas, bu kurumların mali monopol, ticari tesekkül ve milli valorizasyon kurumu karakterinin dikkatle telifidir.» Biraz önce, andığım, değerli Başbakanımızın demeci bu görüşün güçlenerek devam ettiğini göstermektedir. Benzer devlet monoplüne sahip olan Fransa, Avusturya, Japonya ve benzeri ülkeler güçlü organizasyonları ve gelişmiş teknolojileriyle ulusal pazarlara hâkim olmuşlar ve varlıklarını başarılı bir tarzda korumaktadırlar.

Türkiye'de de yapılması gereken şey, Tekel'i çağdaş koşullara ve ulusal ihtiyaçlara karşılık verebilecek bir yapıya kavuşturmaktır. Hızlı ve etkili karar verebilen bir işleyişe kavuşturmaktır. Yıllık cirosu 200 milyarı aşan bu kuruluşumuzu yaşatmak ve güçlendirmek gerekir. Bu kuruluşu özelleştirmek kesinlikle ülke yararına değildir. Yapılması gereken şey, özel kesimin yararlanabildiği dinamikleri bu kuruluşumuza tanımaktır. Devlet tekelinin yürümediği yerlerde bile bu konuda tam rekabete yer verilmemektedir. Yeni oligopol piyasalar söz konusudur. Çünkü, ekonomik boyutun ötesindeki sosyal boyuttaki zararlar dolayısıyla görünmeyen toplumsal maliyeti de çok önemlidir ve rekabet ortamında bu noktayı korumak olanaksızdır. Ekonomide devletin girmemesi gereken dallar gibi özel kesimin de girmemesi gereken milli dallar vardır. Tütün ve sigara işte böyle bir dalıdır.

BAŞKAN — Sayın Hamitoğulları, lütfen.

BEŞİR HAMİTOĞULLARI — Son cümleye geldim Sayın Başkan, özür dilerim.

Yalnız ve sadece ihraç etmek üzere özel kesime elbette olanak verilmelidir.

Tütün ve sigara sadece ekonomik nitelikte bir sorun değil, milli bir sorundur. Tütünü ve sigarayı kuşatıp teslim almak isteyen kara bulutlar şimdilik dağılmıştır. Atatürkçülüğün rönesansı sigara üzerindeki çok boyutlu oyunları bir daha yeniden oluşmayacak tarzda Türkiye'nin genel kurtuluşu ve yükselişinin de somut bir habercisi olarak bozmuştur. Benzeri oyunların Kurucu Meclisin yüce koruyuculuğunda filizlenmek olanağı bulamayacağına inanıyor, hepinize derin saygılarımı arz ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

2. — Toprak ve Tarım Reformu Geçici Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev bölümüne dair tezkeresi. (3/67)

BAŞKAN — Toprak ve Tarım Reformu Geçici Komisyonu Başkanı Sayın Tekeli'nin bir sunuşu var, okutuyorum efendim.

Danışma Meclisi Başkanlığına

Toprak ve tarım Reformu Geçici Komisyonunun 6 . 1 . 1982 tarihinde yaptığı toplantıda, Başkanlık Divanı seçimleri yapılmış ve sonuçta;

Başkan : Ali Öztürk Tekeli,
Başkanvekili Recai Dinçer,
Sözcü Mehmet Velid Köran,
Kâtip : Erdoğan Bayık,
Seçilmişlerdir.

Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Ali Öztürk Tekeli
Toprak ve Tarım Reformu
Geçici Komisyonu Başkanı

BAŞKAN — Hayırlı olsun, başarılar diliyoruz.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cezaların İnfazı Hakkında 647 sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/14, 1/59) (S. Sayısı : 44) (Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1981) (1)

BAŞKAN — Kanun tasarı ve teklifleriyle ilgili gündem maddesine bilindiği veçhile «647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cezaların İnfazı Hakkında 647 sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» üzerinde görüşmeler başlamıştı.

Hatırlanacağı veçhile tümü üzerinde görüşmeler bitti, maddelere geçildi ve Tasarının 1 nci maddesi ve başlığı Tüzüğümüzün 78 nci maddesi gereğince dikkate alınmak üzere Komisyona iade edilmiş bulunmakta idi.

Sayın Hükümet Temsilcisi ve Komisyon buradalar.

Komisyondan bu konuda gelen Raporu okutuyorum.

Danışma Meclisi Başkanlığına

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Maddenin Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisi Genel Kurulunda müzakeresi sırasında İçtüzüğün 78 nci maddesine istinaden Hükümet temsilcisi ile Danışma Meclisi Üyesi Bekir Sami Daçe tarafından verilen değişiklik önergeleri nedeniyle önergelerle birlikte tasarı Komisyonumuza iade edilmiş olmakla Hükümet temsilcilerinin katılmalarıyla Komisyonumuzda yapılan görüşme ve inceleme sonunda :

1. Tasarının başlığına ilişkin 4 . 1 . 1982 günlü teklifte (647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bazı Maddelerine Fıkralar Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı) olarak düzeltilmesi istenilmekte ise de, 21.12.1981 günlü 1/14, 1/59 Esas, 10 Karar No.lu raporumuzun birinci maddesinde açıkça izah edildiği üzere 1/14, 1/59 sayılı tasarılar birleştirildiği için tasarı başlığı (647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Maddenin Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı) yazılması kabul edilmiş, raporumuzun ilişiği Komisyonun kabul ettiği metin değişikliği başlığında da başlık aynen raporumuza uygun şekilde kaleme alınarak Başkanlığa sunulmuş olduğundan esas kabul edilen metin başlığı, Danışma Meclisi S. Sayısı 44 (647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cezaların İnfazı Hakkında 647 Sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı) olmadığından bu itibarla raporumuzda kabul edilmiş bulunan ve Komisyon metninde de gösterilen başlığın değiştirilmesine dair teklife iştirak edilmemiş ve evvelki raporumuzun birinci maddesi aynen benimsenmiştir.

2. Raporumuzun ikinci maddesindeki iznin Adalet Bakanlığının tasdiki ile verileceğine ilişkin tasarının birinci maddesinin teşkil eden 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanunun 14 ncü Maddesinin İkinci Fıkrasına ait sözlü teklif, esas raporda açıklandığı üzere kabul edilmemiş ve bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin kaldırılmasına dair Danışma Meclisi Üyesi Bekir Sami Daçe tarafından 4.1.1982 tarihinde yapılmış olan teklif, esasen bu kısım hakkında Hükümet tasarısında bir değişiklik olmadığından mezkûr maddenin birinci fıkrası Komisyona getirilmediğinden bu teklif Komisyonumuzca kabule şayan görülmeyerek oy çokluğu ile reddedilmiştir.

3. Raporumuzun dördüncü maddesinde bahsedilen tasarının üçüncü maddesi, 647 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin değiştirilmesi istenen ikinci fıkrası hakkında Hükümet temsilcisi tarafından verilen 4.1.1982 tarihli teklife gelince, raporumuzun 4 ncü maddesinde izah edildiği veçhile firara teşebbüs bir suç olduğundan firarda olduğu gibi firara teşebbüs etmiş olanların da bu maddenin birinci fıkrası hükmünden yararlanamayacağı kabul edilmiş ve ek fıkra metni hakkında verilmiş olan değişiklik de aynı gerekçe ile reddolunmuştur.

4. Raporumuzun 6 ncı maddesinde bahsedilen tasarının 4 ncü maddesinin tasarıdan çıkarılması hakkındaki Komisyon kararına karşı bu defa Hükümet-

(1) 44 S. Sayılı Basmayazı 4 . 1 . 1982 tarihli 26 ncı Birleşim Tutanağına eklidir.

çe yapılan 4.1.1982 tarihli teklif, Kapalı İnfaz Kurumlarında bulunanların yarı açık veya açık infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanıp bu infaz kurumlarında yer olmadığı veya hükümlüye atfedilebilecek sebeplerle nakli yapılamayanların her ay için altı gün indirimden yararlanmamaları eşitliğe aykırı ve infaz kurumlarında huzursuzluğa sebep olacağından tasarıdan çıkarılarak teklif yeniden metne alınmamıştır.

Raporumuz, Danışma Meclisinin Yüksek takdirlerine arz edilmek üzere Danışma Meclisi Başkanlığına saygı ile sunulur.

Rıfat BAYAZIT Başkan	M. Fevzi UYGUNER Başkanvekili
Enis MURATOĞLU Sözcü	Serda KURTOĞLU Kâtip
Alâeddin AKSOY Üye	İbrahim BARANGİL Üye
Necip BİLGE Üye	Bekir Sami DAÇE Üye Muhalif Söz hakkım saklıdır
Halil ERTEM Üye	Necdet GEBELOĞLU Üye İmzada bulunamadı
Halil GELENDOST Üye	A. Pulat GÖZÜBÜYÜK Üye İmzada bulunamadı
S. Feridun GÜRAY Üye	İsa VARDAL Üye

Şerafettin YARKIN
Üye
İmzada bulunamadı

BAŞKAN — Sayın Komisyon Rapor üzerinde bir açıklama yapmak arzusundalar mı efendim?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ENİS MURATOĞLU — Hayır.

BAŞKAN — Raporunuzdan anlaşıldığı gibi, raporunuzda ve Adalet Komisyonu metninde başlık olarak ifade edilen hususun aynen kabul edilmesini önermektesiniz. 1 nci maddede verilmiş olan önergenin de yine aynı mülahazalarla reddedilmesini arzu ediyorsunuz.

Bilindiği veçhile 1 nci madde üzerinde müzakereler bitmiştir. Esas itibariyle 1 nci madde okunmuştu, bu açıklamalar karşısında 1 nci maddeyi bir daha okutuyorum.

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Bu Maddenin Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 14 ncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir .

«Cumhuriyet Savcısının teklifi ve Adalet Bakanlığının tasdiki ile mahfuzen veya serbest olarak tüzükte gösterilen esaslar dahilinde izin verilebilir.»

BAŞKAN — 1 nci maddeyi başlıkla beraber okutulduğu şekilde oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler...

FİKRİ DEVRİMSEL — Değişiklik önergesi var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, 1 nci madde üzerinde müzakereler bitmiştir ve önergeler Komisyona verilmiştir. Bundan sonra yeni bir önerge verilmesi İçtüzük hükümleri gereğince mümkün bulunmamaktadır.

Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... 1 nci madde ekseriyetle kabul edilmiştir.

2 nci madde bilindiği veçhile kabul edilmiş idi.

3 ncü madde ile alakalı önerge yine Komisyonumuz tarafından reddedilmiştir, yani Komisyonumuz tarafından uygun görülmemektedir. Bu itibarla, kendilerinin getirdiği madde metninde ısrar edilmektedir.

Şimdi 3 ncü maddeyi yeniden okutuyorum ve oylarınıza tekrar sunacağım.

MADDE 3. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 ncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Tutuklu veya hükümlü iken firar veya firara teşebbüs etmiş olanların yukarıdaki fıkra hükmünden yararlanabilmeleri için, muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezalarda hükümlülük süresinin beşte dördünü, müebbet ağır hapiste otuz yılını çekmiş olmaları şarttır.»

Ek Fıkra :

«Tutuklu veya hükümlü iken iki defa firar veya firara teşebbüs etmiş veya Türk Ceza Kanununun 304 ncü maddesine göre iki defa cezaevi idaresine karşı ayaklanma suçundan mahkûm edilmiş olanlar veya açık veya yarı açık cezaevlerinden disiplin cezası verilerek iki defa kapalı infaz kurumlarına iade edilmiş olanlar ile kapalı infaz kurumlarında olup da

hükümlülük süresi içinde hücre hapsi veya katıksız hapis nevinden dört defa disiplin cezası almış olanlar, bu disiplin cezaları kaldırılmış olsa bile, şartla salıverilmeden yararlanamazlar.»

BAŞKAN — Bu maddeyle ilgili olarak Hükümetin bir tadil teklifi vardı. Bir açıklamada bulunmak istiyor musunuz efendim?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — Sayın Başkan, Danışma Meclisinin sayın üyeleri;

Geçen oturumda biz başlık dahil bu ve bundan sonra bazı maddelerin değiştirilmesini talep etmiştik. Başlık oylandı. Aslında bizim önerimiz bir basım hatasının vurgulanması şeklinde idi. Yüce Komisyon bunu kesinlikle halletmiş olması nedeniyle kabul edilen metni, geçmiş olmasına rağmen, zabıtlara geçmesi yönünden biz de benimsiyoruz.

Buradaki getirdiğimiz değişiklik, teşebbüs halinde de şartla salıverilme hakkı zayi olsun mu olmasın mı meselesi idi.

Genel Kurulumuza bundan evvel arz ettiğim konu, Türk Ceza Kanununda 146 ve 156 ncı maddeler dışında teşebbüs fiiliyle fiilin tamamlanması halinde ayrı ayrı cezaların verilmesine ilişkin bir uygulamanın varlığını dile getirmiştik. Örneğin nakıs teşebbüste 61 nci madde, tam teşebbüste de 62 nci maddenin uygulanması. Ancak, Komisyon diğer çalışmalarında olduğu gibi, bu meselleyi ayrıntılı olarak ortaya koymuş ve şartla salıvermenin, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanunun 19 ncu maddesinde yer alan ve hükmedilen cezanın üçte birinin meşruten tahliyeden istifade etmek suretiyle çıkartılmasına ilişkin uygulamanın, aslında iyi insanlara, Tüzük hükümlerine göre, tüm devreleri iyi halle geçiren kimselere tanınan bir mazhariyet olduğu üzerinde durulmuş; o bakımdan firara teşebbüs etme halinde de, örneğin cezaevinin duvarını dinamitlemiş veya tünel kazmış, fiil tam teşebbüs veya nakıs teşebbüs haline gelmiş. O halde, burada bir ahlaki redaeti belirlenmiştir .Şartla salıverme bir atıfet olduğuna göre, burada da bir istisna getirelim, Ceza Kanununun 146 ve 156 ncı maddesinde olduğu gibi, teşebbüs halinde de bulunanların şartla salıverilme keyfiyetini firarda olduğu gibi düşünelim der.

Biz sonra konuyu Hükümetimize arz ettik. Genelde Komisyonumuzun bu gerekçesine katılıyoruz ve müsaade ederseniz değişiklik önergemizi de geri alıyoruz.

Saygıyla arz ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tasarının 3 ncü maddesini Komisyonumuzdan geldiği şekilde oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum efendim.

MADDE 4. — 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek Birinci Maddesinin birinci fıkrasından sonra, ikinci fıkra olarak bir fıkra eklenmiş ve bu maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Herhangi bir suçtan askeri ceza ve tutukevinde hükümlü veya tutuklu bulunan kişiler hakkında Adliye mahkemelerince verilen hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezasından çevrilmiş bulunan hürriyeti bağlayıcı cezaların infazı, bu kişilerin askeri ceza ve tutukevlerindeki hükümlülük veya tutukluluk hallerinin sona ermesine kadar geri bırakılır.»

«Bu maddede belirtilen süreler içerisinde zaman aşımı işlemez.»

BAŞKAN — Bu maddeyle ilgili olarak Hükümet değişiklik önergesini esasen geri aldığını biraz evvel ifade etmiş bulunmaktadır.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — Sayın Başkanım, bu konuda değişiklik önergemiz yok efendim, müsaade ederseniz arz edeyim.

BAŞKAN — Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — 4 ncü madde 2148 sayılı Kanunda bir değişikliğimize yönelikti. Komisyon bu metni, yani bu maddeyi tasarıdan çıkartmıştır. Bu konu müzakere edilmiyor. Bu ayrı bir maddedir.

Arz ediyorum efendim.

BAŞKAN — Peki efendim.

Bu maddeyi Komisyonumuzdan geldiği şekilde yani biraz evvel okunduğu şekliyle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 5. — Bu kanunun 3 ncü maddesi ile 647 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin değiştirilen

ikinci fıkrasındaki hüküm, kanunun yürürlüğe girmesinden sonra firar veya firara teşebbüs eden tutuklular hakkında; aynı madde ile 19 ncu maddeye eklenen fıkradaki hüküm, kanunun yürürlüğe girmesinden sonra iki defa firar veya firara teşebbüs eden tutuklu ve hükümlülerle, Türk Ceza Kanununun 304 ncü maddesindeki ayaklanma suçunu yine kanunun yürürlük tarihinden sonra işleyip mahkûm edilenler, açık ve yarı açık infaz kurumlarından bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra disiplin cezası verilmek suretiyle iki defa kapalı infaz kurumlarına iade edilenlerle, kapalı ceza infaz kurumlarında bulunanlardan kanunun yürürlük tarihinden sonra dört defa disiplin suçu işleyip hücre hapsi veya katıksız hapis cezası alanlar hakkında uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz yok.

Hükümetin bir açıklaması bahis konusu mu efendim?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — Zannediyorum madde yeteri kadar açık. Gerekçe de ortada, yani bir düzenleme getiriyoruz. Müktesep haklara halel gelmemesi için bu düzenleme, Kanunun yayımı tarihinden itibaren firar ederse, firara teşebbüs ederse veya disiplin cezası alırsa, bundan evvelkilere uygulanmayacak, bundan sonraki fiillere uygulanacak.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür edenim.

Sayın Komisyonun ek bir mütalaası?.. Yok.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum.

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 7 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. .Etmeyenler... Madde ittifakla kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde son söz hakkı sayın üyelerindir. Lehte, aleyhte bir kişiye söz vermek mümkündür.

FİKRİ DEVRİMSEL — Sayın Başkan, aleyhinde efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Devrimsel.

FİKRİ DEVRİMSEL — Sayın Başkan, muhterem üyeler;

İlk bakışta infazın şekline taalluk ettiği görülen bir Yasayı Yüce Heyetiniz kabul ediyor; ama özde yine bu her aydan 6 günün indirimine dair 2148 sayılı Kanun gibi, sanıyorum madde numarasını yanlış almış olabilir, onun gibi yine de uygulaması zor ve de anlaşılmaz bir kanunu daha kabul ettik. Nitekim, bu uygulamaya konduktan sonra bir ay sürmez sanıyorum, tekrar Bakanlıktan tamimler, Yargıtay'dan içtihatlar çıkmaya başlar. Tabii ki, bu aşamada madde metinlerinde değişiklik yapmak mümkün değil; ama bu Yasa nedeniyle burada söylenen bazı sözlere dokunacağım; «İnfaz bir idari işlemdir» deniyor, «Yargıtayla ilgisi yoktur» deniyor. Bu kural, çok önemli bir kural. İnfaz bir idari işlem mi, bir yargı işi mi?.. Kişi hak ve özgürlükleri söz konusu olduğu yerde idari işlemden bahsedilir mi?.. O devlet hukuk devleti olur mu o zaman?.. Kişi hak ve özgürlüklerinin söz konusu olduğu yerde, gayet tabii yargı var. Yargı karakolda başlar, infazla biter. İnfaz yargının en önemli bir sonucudur ve de asli unsurudur.

Şu örnekleri vermek istiyorum; bugün Fransa'da ve İtalya'da infaz hâkimliği müessesesi var. Amerika'da bugün, Amerikan mahkemeleri cezaevlerinin kişi yaşamına uygun olmadığından, sağlık nedenleriyle kapatılmasına karar verebiliyor. Bugün bizim cezaevlerimizde, şartla tahliyeye hâkim karar veriyor, idam cezasının infazında yargılamayı yapan hâkim heyetinden bir kişi bulunuyor. Nasıl bir idari işlemdir bu infaz?..

Bu noktalardan hareketle Cumhuriyet Savcısının talebiyle, teklifiyle Adalet Bakanlığının onayı ile (Daha çok ben ağırlık noktasını oraya veriyorum) bundan sonra izin verilecektir. Çok açık söylüyorum yaptığımız bu uygulamayla hiç bir geçerliliği olmayan bir maddeyi kabul etmiş olduk. Ben zapta geçsin diye söylüyorum, tabii değişmesi mümkün değil. Eskiden cezaevi müdürü teklif eder, savcı bunu tasdik eder, izin verirdi; şimdi Cumhuriyet Savcısı cezaevi müdürü durumuna indirgendi. Önemli olan bir müessese yara aldı. Kurucu Meclis olarak bizim varlığımız, Devletin laçkalığı nedeniyle bu duruma geldiğimiz idi. Oysa ki, biz Devletin organlarını güçlendirmek için geldik buraya. Daha da baltalamak için

değil. Bugünkü görevde bulunan kişiler için söylemiyorum; ama normal düzene döndüğümüz zaman, düşününüz her milletvekili Adalet Bakanına telefon edecek «Benim yakınıma izin verin» diye. Hangi Bakan bunun altından kalkabilecektir, Bakan bizzat kalkabilir mi?.. Mümkün değil. Üstelik rahatsız olması da ayrı. Bu sefer Bakanlığın bürokratik kesimi rahatsız edilecek. Bakanlıkta bürokraside bulunan, (Onlar da aynı meslekten gelen arkadaşlardır) bir il savcısına, İstanbul Cumhuriyet Savcısına vermediğiniz bir yetkiyi, Bakanlıktaki bürokrasi görevi yapan bir yetkiliye veriyorsunuz. Bakanın bizzat ilgilenmesi mümkün değil. Ankara Cumhuriyet Savcısından aldığınız yetkiyi Bakanlıkta bir bürokrata veriyorsunuz. Bu olur mu?.. İşin altından çıkamaz. Gerçekçi değil onun için söylüyorum.

Bu nedenle bu Yasanın 1 nci maddesi tamamen gerçeklerden uzak ve de bir oldubitiye geldi. Zaten bugün meseleyi görüşecektik, daha değişik kişilere görev verecektik. Nasıl geçendeki görüşmeler oldu, «Yetti tamam» dendi, bitti geçti ve de bu durumda Adliye çok önemli bir yara aldı. Zaten fiili durumda, bugünkü durumda cezaevindeki bir hükümlünün gelen ziyaretçisiyle görüşmesi için Cumhuriyet Savcısının fiilen izin verme yetkisi yoktur. Mahkûmu görmek için verdiğiniz yazı, karakoldan geri çevriliyor. Bugünkü fiili durum o. Bir hukuki durum daha ekledik, «İzin de veremez» dedik. Bilmiyorum bu Devlet nasıl güçlenecek?.. Cumhuriyet Savcılığı müessesesi adli otoritenin mahallindeki temsilcisi, Adalet Bakanlığının temsilcisi, Adliye ile diğer dairelerin koordinasyonunu sağlayan bu kişiye, bunu da yapamaz dendi. Ben anlayamadım. Bu nedenle isabetli olmadığı kanatındayım.

Hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Devrimsel.

A. ASIM İĞNECİLER — Sayın Başkan, lehte söz istiyorum.

BAŞKAN — Lehinde görüşmek üzere buyurun Sayın İğneciler.

A. ASIM İĞNECİLER — Sayın Başkan, değerli üyeler;

Aynı Kanun ve aynı münakaşalar dünkü oturumda da cereyan etmiş, ve değerli hukukçu arkadaşlarımız çok faydalandığımız güzel fikirler izhar etmişlerdir Bu münakaşa ve müzakereler bakıyorum hukukçu arkadaşlarımızın dışında diğer üyelerimize sirayet etmemiştir. Ben bir idareci olarak Kanunun lehinde konuşmak üzere söz almış bulunuyoruz.

Mahkûmlar hakkında verilecek izin, takdir buyurulur ki, bir idari izindir ve takdire dayanır. Kanunlarımızın bir kısmı, kim gelirse gelsin, aynı mercilerce, aynı sonuçlara ulaştırılır. Bir kısım Kanunlarımızda öyle hükümler vardır ki, bunu takdire bırakmıştır. Hepimiz ilçelerde, illerde uzun müddet adliyeci arkadaşlarımızla beraber idareci olarak çok iyi görevler ifa ettiğimiz kanısındayız. Bu konunun çeşitli uygulamalarını da bizzat yaşamış olan bir arkadaşınızım. Takdir buyurunuz ki, Harbiyeden çıkmış olan iki subay; yüzbaşı iken mi takdir hakkını, insiyatifini daha isabetli ve daha az hata yapmak suretiyle kullanır, albay rütbesine eriştikten sonra mı daha çok tecrübe ve olgunluğa erişir?.. Ondan sonra generallik ve ordu kumandanlığına kadar bu tecrübeler Devlet görevinin sonuna kadar devam eder.

Şimdi, aleyhinde bulunan değerli arkadaşım, «Ankara Savcısına, İstanbul Savcısına vermediğimiz bir takdir hakkını, bir yetkiyi Bakanlığın bürokratik kademelerine vermiş oluyoruz.» buyurdular. Bakanlık demek, Bakanlığın bürokratik kademeleri demektir. Bu doğrudur, yani Bakanın bizzat kendisi değildir elbette. Ancak, şunu ifade edeyim ki, vermiş olduğu misaller çok ileri seviyede misallerdir. Bunun tersini vermek de mümkündür. Kazalarda yeni göreve başladığımız, yarın çok değerli hizmetler ifa edecek; ama bugün henüz tecrübesi az olan arkadaşlarımız, savcılarımız var, savcı yardımcılarımız var. Bunlara bu takdir hakkını verdiğimiz zaman, ellerinde olmayan, kusurları olmadığı anda bile, bazı yanlış uygulamalar yapmış olabilirler. Bundan dolayı da bunları gördük, Adliye Bakanlığı kendileri hakkında tahkikat açmışlardır. Bazı ahvalde dava dahi açmışlardır. Onun için bu, bir yetkinin elden alınması değil, bir külfetten kurtarılması olarak mütalaa etmek lazım gelir bu hususu ve ondan evvel de çok güzel ifade edilmiştir. Türkiye'de uygulamayı yeknesak bir seviyeye getirmek için yapılmıştır bu. Binaenaleyh, ben müspet oy veren arkadaşlarımla beraber bu Kanunun çıkmasından herhangi bir endişe duymuyorum. Değerli arkadaşımın ifade ettiği gibi, 3 ay, 6 ay sonra da tekrar tadili için bu Meclisin, Yüce Meclisin huzuruna yeni bir tadilat teklifiyle gelineceğini sanmıyorum. Kaldı ki, diğer uygulamalarda, ta ücra ilçelere kadar gitmek suretiyle bu izni isteyen çeşitli aracılara rastlanmakta idi. oradaki arkadaşlarımız müşkül durumda kalmakta idi. Binaenaleyh, Yüce Meclisiniz isabetli bir kanun kabul etmiş olduğu kanısındayım.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Ekseriyetle kabul edilmiştir.

Danışma Meclisimizin kabul ettiği bu tasarının hayırlı olmasını diliyorum.

2. — Jandarma Genel Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Sedat Celasun'un «6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer Alan Ateşli Silahlar Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/7) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 25.12.1981) (1)

BAŞKAN — Kanun Tasarılarıyla ilgili ikinci işimiz, Jandarma Genel Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Sedat Celasun'un «6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesinde Yer Alan Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 Sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi» idi.

Teklif üzerinde bilindiği veçhile görüşmeler yapılmıştı ve maddelere geçilmeden evvel Sayın Kırcalı'nın bir teklifiyle teklif Komisyona iade edilmişti.

Aynı şekilde Komisyona 6 tane değişiklik önergesi de geri verilmiş bulunuyor. Bundan sonraki müzakerelere bu açıkladığım hususlar dairesinde devam edeceğiz.

Tasarının tümü üzerinde müzakereler bittiğine göre, maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. İttifakla kabul edilmiştir.

1 nci maddeyle alakalı olarak Sayın Kırcalı'nın ve 6 arkadaşımızın önergelerini değerlendiren Komisyon Raporunu okutuyorum.

6 Ocak 1982

Danışma Meclisi Başkanlığına

Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkındaki 2305 Sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin Komisyonumuzca yeniden düzenlenen birinci maddesinin, Danışma Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında verilen çeşitli değişiklik önergeleriyle birlikte komisyona iade edilmesi üzerine madde metni ve önergeler, Komisyonumuzda Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği temsilcisi ile ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelenip görüşüldü.

Değişiklik önergelerinin konuları şöyle özetlenebilir :

1. Söz konusu silah ve aletlerin teslim ve terkine ilişkin olup, bitim tarihi 30 Kasım 1981 olarak saptanan sürenin, kanunun yayımı tarihine veya daha sonraki bir tarihe kadar uzatılması,

2. Madde metnine «Güvenlik Kuvvetleri veya diğer yetkililerce yapılan aramalar sonucu bulunanlar» ibaresiyle «Bu nedenlerle memuriyetlerine son verilenler tekrar kamu hizmetlerine alınırlar» ibaresinin eklenmesi,

3. Madde metnindeki «.. bulunabilecek» ibaresinin yerine «Görülebilecek» ibaresinin konulması.

Bu önergelerden, kanunun kapsamına giren silah, patlayıcı madde ve benzeri aletlerin teslimi süresinin uzatılmasına ilişkin olanı, Komisyonumuzun çoğunluğu tarafından benimsenmiş ve kanunla güdülen amaca uygun olarak, anılan silah ve aletleri teslim etmek isteyen kişilerin durumu öğrenmelerini sağlamak maksadıyla, bu sürenin, kanunun yayımından itibaren 30 gün daha uzatılması çoğunlukla kararlaştırılmış ve maddeye ikinci fıkra olarak bu yolda bir hüküm konulmuştur.

Bu hükmün konulmasının sonucu olarak, Ek 1 nci maddenin 1 nci fıkrasında yer alan ve süre bitimi olarak belirlenen «30 Kasım 1981 tarihi» ibaresi muhafaza edildiği takdirde, bu tarihle kanunun yayımlanıp yürürlüğe giriş tarihi arasında bir boşluk meydana geleceği gözönüne alınarak bu boşluğun yaratacağı sakıncaları önlemek amaciyla bu ibarenin yerine «...Kanunun yayımlandığı günün mesai bitimi arasında» deyimini koymanın daha uygun olacağı sonucuna varılmış ve 1 nci fıkra metni bu görüşe uygun biçimde düzenlenmiştir.

Değişikliğe ilişkin diğer önergeler, ya hükmün alanını gereksiz yere genişleteceği veya uygulamada bazı sakıncalar doğuracağı düşüncesi ile çoğunluk oylarıyla reddedilmiştir.

(1) 46 S. Sayılı Basmayazı 4.1.1982 tarihli 26 ncı Birleşim tutanağına eklidir.

Yeniden düzenlenen madde metnine ilişkin Raporumuz, Genel Kurulda görüşülmek üzere. Danışma Meclisi Başkanlığına saygıyla sunulur.

Rıfat BAYAZIT	M. Fevzi UYGUNER
Başkan	Başkanvekili
Karşı oy gerekçesi ekli	Müzakeresinde bulunmadı
S. Feridun GÜRAY	Serda KURTOĞLU
Sözcü	Kâtip
(Söz hakkım mahfuz)	
Alâeddin AKSOY	İbrahim BARANGİL
Üye	Üye
İmzada bulunamadı	
Necip BİLGE	Bekir Sami DAÇE
Sözcü	Üye
Halil ERTEM	Necdet GEBOLOĞLU
Üye	Üye
Halil GELENDOST	A. Pulat GÖZÜBÜYÜK
Üye	Üye
	İmzada bulunamadı
Enis MURATOĞLU	İsa VARDAL
Üye	Üye
(Söz hakkım mahfuz)	(Söz hakkım saklıdır)

Şerafettin Yarkın
Üye

6 . 1 . 1982

KARŞI OY GEREKÇESİ

Teklifin genel gerekçesinde açıkça izah edildiği gibi, 17 Ekim 1980 tarihi mesai bitimine kadar vatandaşın çeşitli nedenlerle teslim edemediği silahlarını, güvenlik kuvvetlerine teslim etmek çarelerini aramış, nitekim bu maksatla bir çok yerlerde köy meydanlarına, köy odalarına, okullara, camilere ve hali araziye silahlarını açıkda bırakmak suretiyle teslim amaçlarını sürdürmüş olduğu görüldüğünden, silahlarını 30 Kasım 1981 günü mesai saati bitimine (yani bir seneyi geçen zaman sonuna) kadar bu şekil ve maksatla bırakanlar ile geç teslim edenler hakkında takibat yapılmamasına ve mahkûm edilenlerin cezalarının yerine getirilememesine ilişkin kanun teklifi getirilmiştir.

Teklife ilişkin Ek birinci maddenin, değiştirme önergelerinin ışığı altında yeniden hazırlanan şekilde tanzimi, yurdumuzun her tarafından lüzumuna binaen yapılmakta olan aramalar ve anarşik olaylar nedeniyle yapılan soruşturmaları güçsüz ve sonuçsuz hale getirecek Devlet güç ve otoritesini sarsacak ve ileriye dönük af niteliğinde bir kanun tedvini, bugüne kadar yapılmış ve yapılacak olan soruşturma ve verilmiş ve verilecek olan kararları yürütülmez hale sokacaktır.

Bu itibarla esas teklifin ışığı altında Ek maddenin tanzim ve kabulü oyundayım.

Rıfat BAYAZIT

EK MADDE 1. — Bu kanunun birinci maddesinde sayılan silah, patlayıcı madde ve benzeri aletleri 17 Ekim 1980 tarihi mesai bitimi ile kanunun yayımlandığı günün mesai bitimi arasında resmi makamlara kendiliğinden veya çağrı üzerine teslim edenler ile güvenlik kuvvetleri veya diğer yetkililerce bulunabilecek yerlere bu maksatla bırakmak suretiyle terkedenler hakkında takibat yapılmaz.

Hükmolunmuş cezalar yerine getirilmez ve kanuni sonuçları ortadan kalkar. Mahkûmiyet hükümlerine ait sicil varakaları adli sicilden çıkarılır.

Ayni mahiyetteki cezalara ait fişlerden sicil tesis edilmemiş olanlar için sicil varakası tesis edilmez. Tahsil olunan para cezaları iade edilmez.

Kanunun yayımlandığı tarihden itibaren otuz gün içinde yukarıda sayılan silah, patlayıcı madde ve benzeri aletleri resmi makamlara teslim edenler hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

BAŞKAN — Komisyonun yeni maddesini, Adalet Komisyonunun metnindeki eski başlıkla beraber tekrar okutuyorum.

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer Alan Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 Sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi.

MADDE 1. — 25 Eylül 1980 gün ve 2305 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Bu Kanunun birinci maddesinde sayılan silah, patlayıcı madde ve benzeri aletleri 17 Ekim 1980 tarihi mesai bitimi ile Kanunun yayımlandığı günün mesai bitimi arasında resmi, makamlara kendiliğinden veya çağrı üzerine teslim edenler ile güvenlik kuvvetleri veya diğer yetkililerce bulunabilecek yerlere bu maksatla bırakmak suretiyle terkedenler hakkında takibat yapılmaz. Hükmolunmuş cezalar yerine getirilmez ve kanuni sonuçları ortadan kalkar. Mahkûmiyet hükümlerine ait sicil varakaları adli sicilden çıkarılır. Ayni mahiyetteki cezalara ait fişlerden sicil tesis edilmemiş olanlar için sicil varakası tesis edilmez. Tahsil olunan para cezaları iade edilmez.

Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 30 gün içinde yukarıda sayılan silah, patlayıcı madde ve benzeri aletleri resmi makamlara teslim edenler hakkında da 1 nci Fıkra hükmü uygulanır.

BAŞKAN — Müzakerelere ek madde 1'i bu esaslar içinde esas alacağız.

Madde üzerinde görüşmek isteyen?..

TURHAN GÜVEN — Söz istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

TURHAN GÜVEN — Sayın Başkan, değerli üyeler;

Milli Güvenlik Konseyinin bir Sayın Üyesinin vermiş olduğu bir kanun teklifi üzerine, oradaki çerçeveyi aşacak biçimde ve geniş bir yoruma tabi tutulan bir kanun teklifini inceliyoruz.

Kanun teklifinin sahibi, Türkiye'de belirli bir sürede teslim edilmesi gereken silahlar için çıkarılmış olan 2305 sayılı Kanunun uygulamasına başlamasından sonra, herhangi bir nedenle, uygulamada ortaya çıkmış olan hataların bir ölçüde giderilmesini sağlamak maksadıyla bir kanun teklifi daha getirilmiş bulunmaktadır.

Biz ne yapıyoruz: «30 Kasım akşamına kadar» deyimini çıkarıyoruz, «Kanunun yayımı tarihinden itibaren» deyiminden sonra bir 30 gün daha getiriyoruz.

Sayın üyeler;

Bu ne demektir biliyor musunuz? «6136 sayılı Kanun, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 30 gün Türkiye'de yürümeyecektir..» Yani, cebinde iki silah, üç silah, beş silahla yakalanan kim olursa olsun, «Daha 30 günlük süre vardır, ben o 30 günlük süre içinde götürüp teslim edeceğim» demektir bu. Yani, 6136 sayılı Kanunun uygulaması mümkün olmayacak derken, 1 aylık süre içinde, bu Kanunu yürürlükten kaldırmış olacağız. Bu mümkün değildir.

Aslında kanun teklifinin amacı da bu değildir. Türkiye'de biliyorsunuz büyük ölçüde, büyük sayıda silah varken, bunların köy meydanlarına, cami avlularına veya bulunabilecek yerlere bırakılması keyfiyetinden ötürü, bazı yetkililerce bu bırakanlar hakkında işlem yapılmıştır. «Bırakın» denilmiştir; fakat bırakıldıktan sonra da, «Ha, sen bunun sahibisin» diyerek, Kanunu biraz geniş yoruma tabi tutan kişilerce bunlar hakkında işlem yapılmış, bunlar mağdur edilmemek için bu kanun teklifi huzurunuza getirilmiştir.

Şimdi biz, bunu aşıyoruz, ve yürürlük tarihinden itibaren bir süre, Türkiye'de bir başka Kanunu yürürlükten kaldırmış oluyoruz. Bu, amacı aşmadır.

Kaldı ki, yeni bir suç ihdası da yaratılmamıştır; daha evvelki Kanunla. 6136 sayılı Kanunun uygulanmasında sayın üyeler; 7 tane geçici madde konulmuştur. Bunlar, yeni birtakım silahlar, suç kapsamı içine alındığı zaman geçici maddelerdir. Yani, eğer yivli av tüfeğini 6136 içinde suç sayıyorsanız, o zaman kanun vazı demiştir ki, «Siz bunu 1 aylık süre içinde getirin, teslim edin de hakkınızda işlem yapmayayım..» Bunun yanında yine en son 6136 sayılı Kanun üzerinde değişiklik yapılırken, geçici 7 nci madde ile yüksek malumunuz; topuz, topuzlu kamçı, boğucu tel, zincir, muşta, saldırı ve savunmada kullanılan birtakım silahlar Kanun kapsamına alındığı için ve o zamana kadar bulundurulması suç olmadığı için, (Yeni birtakım silah tipleridir), o zaman onlara bir süre tanınmış idi.

Şimdi yeni bir silah yok, Kanun kapsamına alınan bir silah da yok. Halen Türkiye'de 6136 sayılı Kanunun şümulü içinde bulunan silahları biz 1 ay süre ile suç olmaktan, suç kapsamından çıkarma durumuyla karşı karşıyayız.

Onun için, bendenizin görüşü bu merkezdedir. 1 ay süre ile 6136 sayılı Kanunu uygulamadan kaldırmaya ve çok geniş kapsamlı bir af kanunu niteliği taşıyan şu maddenin geçirilmesine rıza göstermeyeceğiniz ümidi içindeyim. Aslında, kanun teklifinin sahibi olan kişinin iradesinin dışında bir genişleme olmuştur. Yani, teklifin getirildiği gibi geçirilmesinde bence zaruret vardır.

Arz eder, saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Güven.

Buyurun Sayın Köran.

MEHMET VELİD KÖRAN — Sayın Başkan, muhterem üyeler;

Türkiye Cumhuriyeti 12 Eylül sabahına kadar Devletin varlığının endişesi içerisinde gecelerini ve gündüzlerini geçirmiş bir toplumdu. Bu endişeyi duyan kim olursa olsun ihkakı hak yoluna gitmek mecburiyetini ve zaruretini kendisinde duymuştu.

Ekmek alacak parası olmayan vatandaş, kilimini satmış silah almıştır. Ne için?.. Namusu için, haysiyeti için, bir kahpe kurşuna hedef olduğu zaman, karşılık verebilmesi için.

12 Eylül sabahı, Türkiye Cumhuriyeti hudutları içerisinde altın yeleli, mavi gözleri çakmak çakmak Mustafa Kemal'in güneşi doğdu. Mustafa Kemal Atatürk'ün, Cumhuriyeti koruma ve kollama görevini vermiş olduğu Türk Ordusu malına tesahub etti, el koydu, Cumhuriyet ayakta kaldı, Türk Bayrağı orak - çekiçle meydanlarda gezmesini önleyip daha yücelerde dalgalanma imkânını buldu. Bunu ya-

yan yüce kuvvetin, Allahtan sonra Türk Milletinin tek dayanağı ve umudu olan kahraman Türk Ordusunun kendi kademe zinciri içerisinde harekete geçip, işe el koymasıdır.

Bu güç ne yaptı? «Devlet vardır» dedi, «Türkiye Cumhuriyeti vardır» dedi «Ve ilelebet payidar olacaktır» dedi.

Bu güveni içinde duyan insan, ekmek bulamayıp silahlanan insan, hiç bir talep olmadan belindeki tabancayı götürüp güvendiği, tek güvencesi olduğu Türk Ordusunun mümessili bulunan idarecilere teslim etti. Ederken ne yapıldı?.. «Sen nereden bunu getirdin, ruhsatın var mı?» dendi. «Yok» dedi; «Bir yerden getirmedim. Aldım; namusumu korumak için aldım..» «Olmaz, sen ruhsatsız tabanca taşıdın, gir içeri..»

28 Eylül 1980 tarihinden başlayıp, 17 Ekim tarihleri içerisinde teslim edilmek üzere 2305 sayılı «Devlete karşı güveniniz, silahınızı teslim ediniz» diye bir Kanun çıkarttı. Af kanunu değildir. «Devletinize güveniniz, boş yere belinizde üç kilo, beş kilo demiri taşımayınız, getiriniz, teslim ediniz, hakkınızda herhangi bir kanuni kovuşturma yapılmayacak.» dendi. Vatandaş götürdü verdi. Vermeyenler için yapılan ek tamimlerle tarlalarda, cami avlularında, okul avlularında telsizler içerisinde, torbalar içerisinde silahlar bırakılıp haber verildi; Devlet kuvvetleri onları topladı, aldı ve o anda 12 Eylül ile 28 Eylül arasında nasıl Devletine karşı güven hissini içinde duyan vatandaş, hiç bir talep olmadan silahını götürüp Devlete teslim ederken hakkında kanuni kovuşturma açılmış olduysa, cami avlularında, mektep avlularında veya tarlalarda silahlarını teslim edenler için de yapılan bazı gayretkeşçe muameleler neticesi, «Bu silah falanındı, bu tabanca falanındı» diye ihbarlar yapılıp, kendi rızasıyla yapılan tamimlere karşı, uyarılara karşı silahını teslim edenler, tarlalarda bırakanlar hakkında da kanuni kovuşturma başladı.

Muhterem Konseyin sayın Orgeneralı, bu hataları düzeltmek için bu Yasayı önümüze getirdi. Esasında buna lüzum var mıydı?.. Ama gayretkeşler bu lüzumu hissettirdi. Bu büyük insanlar bu gibi maddi hataları düzeltmek için bu Yasayı getirdi; fakat bir boşluk kaldı. Yanlış anlaşma, gayretkeşçe anlaşma neticesi bir boşluk kaldı. Bu hangi boşluktu?.. 12 Eylül'le 28 Eylül arasında hiç bir talep olmadan silahını Devletine karşı olan itimadından dolayı kendi isteğiyle, rızasıyla teslim edenler hakkında yapılan kovuşturma.. Bu 18 gün için haksız muameleye tabi tutulan, Devletine güveni olan insanların mağduriyetini Yüce Heyetinizin maşeri vicdanı acaba kabul eder mi bunu?. Ben şuna katiyetle inanıyorum ki, Sayın Orgeneralimiz, Güvenlik Konseyinin Muhterem Üyesi eğer farkında olsaydı, «12 Eylül'den 30 Kasım ve neşrinden sonra da 1 ay zarfında silahlarını teslim edenler hakkında herhangi bir kanuni takibat yapılamaz ve yapılanlar da kaldırılır» diye ibaresini koyacağından asla endişem ve şüphem yok.

Sayın bir arkadaşım (Her arkadaşımın fikrine saygı duyarım) «Bu demektir ki, bir ay zarfında kanunun suç saydığı aleti belinde serbestçe taşıyacak..» Beyefendi, böyle şey olur mu?.. Devletine güveni olan insanın beline ağırlık yapıp sokakta gezmesi mümkün müdür?.. Sonra hangi kanun askıya kaldırılmıştır?.. Kanun meriyettedir. Bu nedir?.. Bu bir tashihtir. Mürüvvetin endazesi olmaz. Mutlaka şüpheci bir zihniyetle, şüpheci bir tutumla herkesin hırsız diye görürseniz karşınızda, acaba hiç kimseyle arkadaşlık yapmanız mümkün müdür?.. Elbetteki mümkün değildir.

Yüce Heyetinizden istirham ediyorum, 12 Eylül'den başlayıp neşrinden itibaren 1 ay zarfında, Devletine saygısı her gün biraz daha, güveni her gün biraz daha artan ve her gün biraz daha etnik grupların kafasının ezildiği bir devrede bu güvence havasının üzerine siyah bulutları koymayalım. Bu atıfetten nasibini alma imkânını kıskanmayalım; verelim ve bu maddenin 12 Eylül'den başlatılmak üzere neşri tarihinden itibaren 1 ay zarfında kendi rızasıyla sakladıkları yerde dahi olsa getirip, «Ben burada sakladım. İşte alın tabancamı, alın silahımı.» diyen insanları kapsamına alan bir madde şekline getirelim.

Saygılarımı sunarım. (Alkışlar).

BAŞKAN — Söz almak isteyen?.. Sayın Kırcalı, buyurun efendim.

SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Sayın Başkanım, Sayın Danışma Meclisinin üyeleri;

Efendim ben bir hususu öncelikle belirtmek istiyorum. Bu, bizim 78 nci maddemize göre (evvelce İçtüzük müzakere edilirken aynı şeyi yapmış idik) komisyona bir mesele önergeyle gittikten, iade edildikten, komisyon tarafından kabul edilip de müzakere edildikten sonra geldiğinde artık bu konunun üzerinde müzakere açılmaması gerektiğine bendeniz kaniyim. Nitekim, biz İçtüzük sebebiyle geri aldığımız meseleleri Genel Kurula getirdiğimiz de o me-

sele hangi şekilde sonuca bağlanmışsa oylandı ve müspet oy almışsa karara bağlandı, aksi takdirde önergeler gündeme alındı.

Şimdi, olayda da böyle oluyor. Komisyonlardan gelen metin iade edildiği takdirde, komisyon dikkate alınan değişiklik önergelerine uymak zorunda değildir. Komisyondan gelen metin önergelerden önce oylanır, komisyonun metni Genel Kurulca kabul edilmekle işlem tamamlanmış olur. Komisyon metni reddedilirse evvelce dikkate alınan önergeler yeniden işleme konur son karar Genel Kurula aittir.

Bu sebeple bendeniz (biraz evvel de aynı şey oldu) komisyondan artık bir mesele, önergeyi kabul ettikten sonra tekrar Genel Kurula gelirse, bunun için bir müzakere açılmaya gerek olmadığına kaniim. Bir kere bunu belirteyim.

İkinci...

BAŞKAN — Sayın Kırcalı...

SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Evet, Sayın Başkanım?...

BAŞKAN — Lütfen, bademe usul hakkında söz alırken, usul hakkında aldığınızı işaret ediniz.

Ufak bir nüansı bu vesileyle ifade etmekte fayda mülahaza ediyorum.

Sizin üzerinde durduğunuz kanun teklifi üzerine üzerinde görüşmeler bitmiş; fakat maddelere geçilmeden evvel sizin önergenizle beraber diğer önergeler dahil komisyonun talebiyle geri alınmıştır. Nevama, yeni gelen madde Adalet Komisyonunun yeni bir maddesi hükmündedir. Madde üzerinde müzakere açılmadığı için arkadaşlarıma söz vermek usul gereğidir.

Devam ediniz.

SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Evet.

Efendim, biraz evvelki meselede usul hakkında şimdi konuşacağım, eğer ille bu gerekiyorsa. Biraz evvelki kanunun müzakeresi zamanında kanunun tamamı geriye alınmamıştı. Burada Komisyona ve Hükümet sözcüsüne söz verildi. Müzakere edilmiştir konu. Demek ki, uygulama bunun bütününün geriye alınmasından dolayı değil, bu şekilde olması gerektiği için Başkanlıkça böyle uygulanmaktadır.

Şimdi...

BAŞKAN — Müsaade eder misiniz efendim, müsaade eder misiniz?.

Tekrar nüansa işaret etmek durumundayım. Lütfen, Başkanlığı sizinle karşılıklı bir meseleyi müzakere eder hale kürsüden getirmeyiniz. İkisi arasındaki fark, bir tanesinin maddelere geçilmiş olması, bir tanesinin maddelere geçilmemiş olmasıyla ilgilidir. Evvelki zabıtlar tetkik edilerek komisyon ve aynı zamanda Başkanlık yerini almış bulunmaktadır. Lütfen, esasa müteallik görüşünüzü serdediniz.

SÜLEYMAN SIRRI KIRCALI — Pekala. Teşekkür ediyorum efendim. Ben fikrimi söylemiş bulunuyorum.

Sayın üyeler;

Şimdi, elimizde 2305 sayılı bir Kanun var. Bu, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer Alan, Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında Kanun. Kabul tarihi : 25 . 9 . 1980 tarihidir. 12 Eylül'den bu kadar kısa zaman sonra. Burada ne diyor?.. «Bu Yasanın ilanından itibaren (yani 29 Eylül'de ilan ediliyor) 15 gün içerisinde silahlarını teslim edenler hakkında herhangi bir takibat yapılmayacaktır.» deniyor. Yani, bu demek midir ki, belinden silahını alıp, o günlerin kötü şartları içerisinde dahi Konsey karar veriyor, kanun kabul ediyor ve diyor ki, «Ben size 15 gün içerisinde silahlarınızı teslim etmek imkânını veriyorum». Olay, bu istikamette gelişiyor; fakat Türkiye'ye bu konunun yayılması ve bugünkü güvenin iletilmesi son derece zor. Nitekim, benim vermiş olduğum önergede de o günlerin şartları ve bugünkü son durum anlatılıyor. Deniyor ki, «Sonraki gelişmeler görüşülmekte bulunan kanun tasarısı gerekçesinde de görüleceği gibi, bu sürenin yetersiz olduğunu ortaya koymuştur». 15 günlük süre yetersiz. Bu nedenle de, bugün bu durumu anlayışla karşılayan bu Yasa teklifi getirilmiş bulunulmaktadır.

Nitekim Konseyimiz Üyesi Sayın Celasun, diyorlarki, «Bilindiği gibi 12 Eylül öncesinde anarşi, terör ve bölücülük faaliyetleri giderek artmış, menfur emellerini gerçekleştirmek üzere silahlanan örgüt mensupları yanında; bir bölüm sade vatandaş da çeşitli nedenlerle ve kaygılarla bundan etkilenerek, silahlanma gayreti içerisine istemeyerek de olsa itilmişti.

Güvence duyguları giderek pekleşen vatandaşlarımız, silah bulundurma gereksinimi duymaz olmuş...» Artık bunu kabul etmiş oluyoruz bugün. «17 Ekim 1980 tarihine kadar çeşitli nedenlerle teslim edemediği silahını güvenlik kuvvetlerine teslim etmek çarelerini aramıştır. Nitekim birçok yerlerde köy meydanlığına, köy odalarına, okullara, camilere veya hali arazilere silahlar bırakılmak suretiyle teslim gayretleri sürdürülmüştür.» Bazı insanlar korkmuş olabilir, teslim etmemiş olabilirler.

Biz şimdi, bugün tanımış olduğumuz imkânla Konseyin evvelce almış olduğu karara uygun olarak ve Konsey Üyemizin teklifine uygun olarak meseleyi daha anlayışla, onun anlayışını daha öteye götürerek ve onun istikametinde bir kanun çıkarmaya çalışıyoruz. Komisyonumuzla herhangi bir yanlışlık yapmayalım diye Komisyonumuzun takdirine bıraktık bu işi, onlar da sakınca görmediler ve önünmüze bu Kanunu getirdiler. Artık bugünkü hali ile kabul edilmesi, bizce de bir sakınca olmadığı sonucuna varmış bulunuyoruz.

Bu sebeple mağlup düşünceye itibar edilmemesini ve Kanunun kabul edilmesini, sonucu memlekette huzur yaratacak bir kanunu geçerli hale getirmeyi, kanunlaştırmaya yardımcı olmayı ben öneriyorum. O istikamette karar vermenizi istirham ediyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Genç, buyurunuz.

KAMER GENÇ — Sayın Başkan, Danışma Meclisinin sayın üyeleri;

Huzurunuzdaki kanun teklifi, istemeyerek suça itilmiş durumda bulunan bazı yurttaşlarımızın, suçlu hallerinin görülmesi nedeniyle, çok kısa bir devre içinde işlenen suçları affetmektedir.

Şimdi, benim şahsi kanaatime göre, bir kanunun gerekçesi ile maddelerinin arasında uyum olması lazım. Kanunun gerekçesine bakıyoruz, Kanunun gerekçesinde «İstemeyerek silahlanmış» ibaresi var.

Şimdi, 12 Eylül 1980 öncesi Devleti ve Devlet kuvvetini düşündüğümüz zaman, sokakta saldırıya uğrayan vatandaşlarımız vardı, saldırganların üzerine polis kuvveti gitmiyordu, Devlet kuvveti gitmiyordu. Resmi daireler saldırganlar tarafından tahrip ediliyordu, silahlı kişiler resmi dairelere gidiyorlardı, resmi dairelerde memurlara, Devlet gücüne silahla saldırıyorlardı.

Şimdi bu durumda Devlet gücü ortadan yok olmuştu ve Devlet vatandaşı suç işlemeye âdeta tahrik ediyordu. Hangi suça? Silah bulundurma suçuna.

Şimdi, istenmeyerek silah alma durumu nasıl teşekkül etmiştir? 12 Eylül öncesinde vatandaş Devlete güvenmediği için, Devletin emniyet gücüne güvenmediği için, kendisini korumak için, çoluk çocuğunu, namusunu, ırzını korumak için saldırganlardan, istemeyerek silah bulundurma suçunu işlemiştir ve o zamanda yine Devlet güçleri, tarafsızlık ilkesi içinde görev yapmadıkları için birçok kişilerin silahlarını yakalamışlar, evlerinde arama yapmışlar, üstlerinde arama yapmışlar, silahlarını bulmuşlar. Hiç bir suça karışmadığı halde, sırf kendisini müdafaa etmek amacı ile silahlanmış kişiler vardır ve bunlar cemiyet içinde hiç bir suç işleme eğiliminde değillerdir.

Böyle olunca, benim şahsi kanaatime göre, bu Kanunun esprisi de, istemeyerek silah bulundurmak suretiyle silah bulundurma suçunu işleyen kişileri esas aldığına göre, ben bu Yasanın başlangıç tarihinin 17 Ekim değil de, 30 Kasım 1981 veya Komisyonumuzun kabul ettiği metne göre, hiç bir başlangıç tarihi koymadan, 12 Eylül öncesi Devlet kuvvetlerinin de vatandaşı korumaması nedeniyle işlenmiş suçların da bu Kanun kapsamına alınması gerektiği inancındayım.

Özellikle birçok kişiler, bu sebeple, yani hiç bir suç işleme eğilimi olmadığı halde, üzerinde bir defa, evinde bir silah bulunmaktan dolayı ömürleri boyunca kamu hizmetlerinden yararlanmama durumu var. Malumunuz Personel Kanununda bir hüküm var; taksiratlı, altı ayı geçen herhangi bir suç işleyen bir memur bir daha kamu hizmetine alınmıyor. Böyle olunca da, artık istemeyerek, kendini korumak için bir silah edinmiş, evinde bir silah bulundurmuş; fakat hiç bir suç işleme gayesi olmayan bir vatandaş bir defa evinde silah yakalanması ile ömrü boyunca kamu hizmetlerinden yoksun bırakılmış oluyor.

Benim teklifim de var; hiç bir suç işlemek amacı olmama koşulu ile ve hiç bir suça iştirakte kullanılmamış silahların da, 12 Eylül öncesi ve sonrasına bakılmadan bu Kanun kapsamına alınması gerektiği inancındayım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Söz isteyen başka üyemiz?...

A. ASIM İĞNECİLER — Sayın Başkanım...

BAŞKAN — Sayın İğneciler, söz mü istiyorsunuz?.

A. ASIM İÇNECİLER — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

A. ASIM İĞNECİLER — Sayın Başkan, değerli üye arkadaşlarım;

Son konuşmacı arkadaşımız Kanunun kapsamının, eğer yanlış anlamadımsa, daha da genişletilmesini teklif etmektedir ve konuşmalarından, son cümlesinden de bir önerge verdiği anlaşılmaktadır. 12 Eylülden evvel, yani Harekâttan önce bir suç kastı ile olmadan, kasıt olmadan tabanca taşıyanların, silah taşıyanların da af şümulüne girmesini teklif etmektedir.

Sayın üyeler;

Takdir edersiniz ki, bir insanın taşıdığı tabancanın hangi maksatla taşındığı suç işlerse veya teşebbüs ederse ancak o zaman belli olur. Eğer biz bunu 12 Eylül evvelkindeki harekâtlara da teşmil edersek, ki ondan evvelki bilhassa tabanca ile yakalananlar, sağdan soldan anarşik olaylarla yakinen ilgili olan kimselerdir, onları da bunun kapsamı içine almış oluyoruz ki, son derece Kanun teklif edenin ve kanun vazı durumunda olan bizlerin amaçlarına, maksatlarına tamamen aykırı olur.

Bu itibarla, 12 Eylülden evvelki olan suçlara, o zaman müsadere edilen, yakalanan silahlara bu hususun teşmil edilmemesinin çok önemli bir konu olduğunu arz etmek isterim.

Saygılarımla. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Alikâşifoğlu buyurun efendim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMÂLETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — Sayın Başkan, değerli üyeler;

Milli Güvenlik Konseyi Üyesi ve aynı zamanda Jandarma Genel Komutanımız tarafından verilen teklif «25 Eylül 1980 tarih ve 2305 sayılı Kanunun 1 nci maddesinde sayılan her türlü silah ve patlayıcı maddeler ile diğer aletleri 17 Ekim 1980 tarihi mesai bitimi ile 30 Kasım 1981 tarihi mesai bitimi arasında, askeri ve mülki makamlara kendiliğinden veya çağrı üzerine teslim etmiş olanlar hakkında takibat yapılmaz ve haklarında münhasıran bulundurmak fiilinden ötürü verilmiş olan mahkûmiyet kararları infaz edilmez.» şeklinde idi.

Bunun ek 2 nci maddesinde de; «1 nci maddede belirtilen süre içinde ve aynı maddede sayılan her türlü silah ve patlayıcı maddeler ile diğer aletleri kullanarak bir suç işleyenler bu Kanun hükümlerinden yararlanamazlar.»

Üçüncüsü de; «Bu Kanun hükümleri 1 nci maddede belirtilen süre dışında işlenmiş bulunan 6136 sayılı Kanuna ve Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesine muhalefet suçlarında hiç bir şekilde uygulanamaz.» şeklindeydi.

Bu teklifin Hükümete gelmesi üzerine Hükümette bir Devlet Başkanının Başkanlığında bakanlardan oluşan bir komisyonda bu mesele müzakere edildi. Geçen sefer de Yüce Huzurunuzda arz ettiğim gibi Ek 1 nci Madde Hükümet tarafından Komisyonun ilk metninde olduğu gibi düzenlenmesinin daha yerinde olacağı görüşüne varıldı ve Yüce Komisyonunuz meseleyi etraflıca müzakere ederek bu konuya, «Diğer yetkililerce bulunacak yerlere bu maksatla bırakma,» deyimlerini ilave etmek suretiyle aslında Sayın Celasun'un teklifini olduğu gibi kabul etti ve bu arada Ek 2 nci 3 ncü Maddelerde esas itibariyle teklifte olduğu gibi Yüce Huzurunuza getirildi.

Ancak, geçen sefer sayın üyelerin bu konudaki değişiklik önergelerinin Komisyona verilmesi üzerine, Komisyon meseleyi müzakere etti ve ekseriyetle huzurunuza bir metin getirildi.

Sayın Başkan, değerli üyeler;

Getirilen metin ile Komisyonun ilk defa benimsediği ve Hükümetimiz tarafından da benimsenen metin arasında şu farklar belirdi:

1. 30 Ekim 1981 tarihi 1 nci fıkrada Kanunun yayım tarihine kadar götürüldü.

O halde, bu Kanun Şubat veya Ocak ayı içerisinde neşredilecek ise, 30 Kasım 1981 tarihi belki 20 Ocak 1982 veya Şubat'ın falanca ayına kadar götürülmüş oldu.

İkinci değişiklik; Bu Ek Madde 1'e ilave edilen ikinci fıkra ile kendisini gösterdi. Burada; «Kanununun yayımlandığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde yukarıda sayılan silah, patlayıcı madde ve benzeri aletleri resmi makamlara, teslim edenler hakkında da 1 nci fıkra hükmü uygulanır.»

Bu fıkra ile Kanunun neşri tarihine kadar 6136 sayılı Kanundan dolayı ceza giymiş olanlar veya hakkında soruşturma veya kovuşturma devam edenlerin davaları düşecektir.

Ayrıca, Kanunun yayım tarihinden itibaren de 1 aylık süre içerisinde teslim etme şartıyla yine haklarında soruşturma ve kovuşturma yapılmayacak.

Değişikliğin esasını teşkil eden 2305 sayılı Kanun tetkik edildiğinde görülecektir ki, bu teklife yansımayan çok önemli bir 3 ncü madde vardır. Bu teklifin ne Ek 2 nci Maddesinde, ne de Ek 3 ncü Maddesinde dile getirilmemiştir. Kaldı ki, teklifin Ek 3 ncü Maddesinde dile getirilen konu, asıl Kanunun 4 ncü maddesinden alınmış; fakat belli bir bölümü yine teklife yansımamıştır.

Ayrı ayrı arz etmeye çalışayım:

Teklifte yer almayan ve bu zamana kadar önerilmeyen husus 2305 sayılı Kanunun 3 ncü maddesidir ve aynen şu hükmü taşımaktadır: «Bu Kanunla getirilmiş bulunan 15 günlük teslim süresi içinde 1 nci maddede sayılan her türlü silah ve patlayıcı

maddeler ile diğer aletleri kullananlar bir suç işleyenler veya...» çok önemli burayı bilhassa vurgulamak istiyorum; «... bunları ilgili mercilere teslim amacı dışında taşıdıkları subuta ulaşanlar, bu Kanunun 1 nci maddesi hükmünden yararlanamazlar.»

O halde, Sayın Güven'in burada gayet iyi bir şekilde ifade ettiği gibi bizim bu teklifimizde teslim amacı dışında taşıyanlara yönelik bir hüküm bulunmadığına göre, bu teslim amacı dışında taşıyanları da veya yakalandığı zaman, «Efendim ben teslim ediyorum...» halbuki bunun hemen arkasından tebliğde, bunların torbaya konulması ve ağızlarının kapatılması, gerektiği zaman mühürlenmesi şeklinde meselenin vurgulanması vardı. Halbuki burada böyle bir hüküm yok. Teslim amacı dışında taşıma keyfiyeti ortada kalıyor.

Diğer konu; «4 ncü maddede anılan suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma sürdürülür ve kesinleşen mahkûmiyet hükümleri de aynen yerine getirilir.» Bu da açıkta kalıyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler;

Netice olarak, meseleyi iki yönde zannediyorum almak çok daha yararlı olacağını Hükümet olarak düşünüyoruz. Bu, hallen içeride bulunan belli grup mahkûmun kurtarılmasına yararlı olacaktır. Devam eden soruşturma ve kovuşturmaların düşmesine yararlı olacaktır, belli bir süre sonra mahkûmiyet kesinleşmiştir, 4 aya kadar belki de tehir kararı verilmiştir; infazına başlanacak olan kişileri belki de cezaevinden kurtarmaya yönelik olacaktır.

Mu bakımdan metnin, Adalet Komisyonunun ilk metni gibi ele alınarak geçmesinde yarar vardır; ama diğer süre konusu bütün bu söylediğim mahzurları giderecek bir düzenleme içinde ele alınmasında yine kanuni zaruret vardır.

Saygıyla arz ediyorum efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Bu konuda Sayın Komisyonun bir diyeceği var mı efendim?

Sayın Komisyon Sözcüsü Necip Bilge, buyurunuz efendim, 1 nci madde için veriyorum.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECİP BİLGE — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bu 2305 sayılı Kanun, bildiğiniz üzere bazı silahların muayyen bir müddet içerisinde teslimi hakkında hüküm getirmiş bulunmaktadır.

Ancak, bu süre oldukça kısadır ve Milli Güvenlik Konseyi de o zamanın şartları içerisinde kendisi bizzat söylemektedir; ancak 2 veya 3 gün daha uzatma imkânı bulunabilmiştir. Yani, koşullar müsaade etmiş olsaydı, daha fazla bir müddet belki verilebilirdi anlamı çıkmaktadır buradan ve nitekim bu müddet içerisinde; yani 2305 sayılı Kanunun tespit ettiği süre içerisinde bütün silahların teslimi imkânı hâsıl olmadığı da yine gerekçeden anlaşılmaktadır. Çünkü denilmektedir ki, vatandaşlar teslim edilecek yerlerde kuyruklar teşkil etmişler veyahut da sonradan bazı açık yerlere, camiye, kırlara ve saireye atmak suretiyle bu teslim işini tekemmül ettirmek istemişlerdir; fakat buna rağmen ya güvenlik kuvvetleri tarafından doğrudan doğruya veyahut da bazı ihbarlar üzerine (Ki, bu ihbarlar bu gibi devirlerde çok olmaktadır) silahların sahipleri tespit edilmiştir. Silahların sahipleri tespit edilince de gayet tabii ki, adli kovuşturma yapılacak ve hatta bunlardan dolayı bazı kimseler hüküm giymiş bulunmaktadırlar.

İşte, bu durumu dikkate alarak Milli Güvenlik Konseyi Üyesi ve Jandarma Genel Komutanı yeni bir teklifle karşımıza gelmiş bulunmaktadır. Burada, 17 Ekim 1980 tarihinden 30 Kasım 1981 tarihine kadar silahları doğrudan doğruya teslim edenler veya bulunabilecek yerlere koymuş olanlar bundan istifade etmek suretiyle, bunların cezasız kalması veya takibata geçilmişse takibatın düşmesi, hüküm giymişse hükmün infaz edilmemesi gibi hususları getirmiş bulunmaktadır.

Şimdi, burada bazı arkadaşlarımız sürenin uzatılmasına karşı bulunmaktadırlar. Yani, «30 Kasım tarihi Kanun teklifi yapan tarafından bir irade açıklaması olarak kabul edilmiştir. Bu iradenin dışına çıkılmamalıdır.» denmektedir.

Diğer bir kısım arkadaşlar da; bilakis bunun uzatılması lazım geldiği gibi geriye dönük olarak da, 17 Ekimden daha geriye doğru giderek 12 Eylüle; hatta bir arkadaşımız, zannediyorum Kamer Genç arkadaşımız 12 Eylülden öncesine de teşmil edilmesi lâzım geldiği fikrini ileri sürmüş bulunmaktadırlar. İşte Komisyonumuz bu teklifler karşısında orta yolu seçmek suretiyle 12 Eylüle kadar gitmeyi veya 12 Eylülden daha evvele gitmeyi doğru bulmadığı gibi, diğer taraftan da 30 Kasımı kâfi görmemiş, onu biraz daha uzatma yoluna gitmiş bulunmaktadır. Çünkü, vatandaşlar ellerinde bulunan silahları teslim hususunda belki kâfi derecede bir güvence elde edememişlerdir. Çünkü aleyhlerinde takibat yapılmıştır, mahkûm olmuş olanlar vardır. Bu itibarla bu güvenceyi sağlama bakımından beklemek mecburiyetini hissetmişlerdir. Malûm olduğu üzere, bir

güvenceyi ortadan kaldırmak çok kolaydır; ama onu tekrar sağlamak oldukça zordur; yani güvenceyi ortadan kaldırmak için lâzım gelen müddetin belki hendesi şekilde birkaç misli zamana ihtiyaç olduğu hepimizce malumdur. Bu itibarla Kanunun yayımı tarihi şeklinde bir uzatma söz konusu olmuştur. Bir de kanunun yayımı tarihinden itibaren muayyen bir süre daha vermek söz konusu olmuştur. Kanunun ne zaman yayınlanacağı belli değildir. Vatandaş kendisi de mevcut olan güvensizlik hissini hemen atamayacağı için, hiç olmazsa Kanun çıktıktan sonra kendisine belli bir süre tanımak lazım gelir. Bu itibarla biz Komisyonda bu sürenin, kanunun yayımından itibaren 30 günlük bir süre olmak üzere kabulünü uygun gördük.

Görüldüğü üzere bazı arkadaşlar, bilhassa Turhan Güven; «Bu süre uzatıldığı takdirde, âdeta vatandaşlar suç işlemiş durumda olacaklardır. Âdeta bir fiili suç olmaktan çıkarıyoruz, o kimse elinde silah bulundurmak suretiyle âdeta suç işlemiş durumdadır.» buyurdular. Aynı şey 2305 sayılı Kanunun çıkmasından önce de vardı. Sıkıyönetim emirleri veya beyanları ile tabanca ve saire gibi silahları taşımak yasaklanmıştı. «Binaenaleyh, o zaman dahi öyle bir durum mevcut olduğuna göre, bundan sonra da bizim şimdi kabul etmiş olduğumuz kanun dolayısıyla muayyen bir süre daha vatandaşların elinde silah bulundurulması âdeta bir suç teşkil eder.» diye ifade etmektedir. Bunun pek doğru olmadığı kanısındayım. Evvelce nasıl sıkıyönetim kararları ile silah taşınması yasak edilmiş idiyse, sonradan bunların teslimi halinde bu suç ortadan kalkmış olacaktır. Bu itibarla kanunun yayımından itibaren belli bir süre daha onların silahlarını teslim etme imkânının sağlanması insani açıdan zorunlu görünmüş bulunmaktadır.

Burada iki şeyi birbirinden ayırmak icap eder. Birisi önümüzde bulunan kanunun birinci fıkrası, bir de onun ikinci fıkrası.

Birinci fıkrasında; sadece muayyen bir süre içerisinde teslim edenler ve güvenlik kuvvetleri tarafından görülebilecek veya bulunabilecek bir yere onları koymuş olanlar bundan istifade edecektir.

İkinci fıkrada ise; sadece ve sadece güvenlik makamlarına yahut da resmi makamlara teslim edenler bundan istifade edeceklerdir. Yoksa kıra veya şuraya, buraya almış olanlar, bankerler bundan istifade edecek durumda değildir. Yani, silahlarını teslim maksadıyla doğrudan doğruya resmi makamlara müracaat eden ve silahlarını teslim edenler ancak ikinci fıkra dolayısıyla istifade edebileceklerdir.

Birinci fıkra ise, daha şümullüdür. Hem teslim edenler veya teslim eden ki, kendisince bazı mahzurlar hissedebilir, güvensizlik hissedebilir, başka yerlere teslim etmiş olanlar vardır. Birinci fıkradaki durum budur. Yani, Kanunun yayınlandığı tarihe kadar filan yere doğrudan doğruya teslim edenler veya güvenlik kuvvetleri tarafından görülebilecek olan bir yere koyanlar da bundan istifade etmek durumundadır. Bu iki fıkrayı birbirinden ayırt etmek lâzım gelir.

Şimdi arkadaşlar diyebilirler ki, birinci görüşme sırasında; yani daha evvel hazırlanmış olan ilk raporda neden 30 Kasımı kabul ettiniz teklifte olduğu gibi de şimdi bundan dönüyorsunuz?... Teklif, Komisyonumuza geldiği zaman 30 Kasımın muhafazası veya bunun aşılarak daha bir süre uzatılması hususunda yapılan bir teklif ekseriyetle reddedilmişti. Fakat sonradan burada Kanunun müzakeresi sırasında Heyeti Umumiyenizce bu uzatma hususunda ayrıca bir teklif verilmiş ve bu da kabul edilmiş bulunduğu için, Komisyonun ekseriyeti bu defa yeni teklif karşısında biraz daha uzatmayı uygun bulmuştur ve kanunun 1 nci maddesi bu şekilde huzurunuza gelmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, 1 nci maddenin son raporda kabul edildiği üzere kabul edilmesini saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar;

Evvelki Birleşimde Sayın Kırcalı'nın maddelere geçilmeden evvel verdiği önerge ve onunla birlikte Komisyonun talep etmesi üzerine verilmiş olan altı önerge Komisyonumuz tarafından değerlendirilmek suretiyle yeni bir metin hazırlandı ve biraz evvel okuttum. Bu metni; yani madde 1'in Ek Madde 1'ini ve aynı zamanda maddenin başlığını oylarınıza sunuyorum....

M. VELİD KÖRAN — Önergemiz vardı Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Efendim, önergeniz daha evvel Komisyona verilmiş olan önergelerle aynı mahiyettedir. Komisyonumuz tarafından tetkik edilmiş ve reddedilmiş bulunmaktadır. Aynı mahiyette bir önergenin tekrar müzakeresi bahis konusu değildir.

Bunu okutuyorum efendim, madde başlığıyla beraber.

KAMER GENÇ — Sayın Başkanım, verdiğimiz önergemiz değişikti ve burada önergenin üzerinde dikkate alınsın şeklinde altı tane ayrı ayrı imza vardır.

BAŞKAN — Sayın Genç lütfen söz alın. Şöyle ifade edeyim; aynı mahiyette bir önerge daha evvel Komisyona verildi ve Komisyon tarafından iştirak edilmedi. Bu itibarla şimdi Tüzüğümüz gereğince yeni metni oylarınıza sunacağım.

Buyurun efendim okuyun madde başlangıcı ile beraber.

(Madde 1 ve Ek Madde 1 tekrar okundu.)

BAŞKAN — Sayın Komisyonca hazırlanan yeni metin budur...

A. ASIM İĞNECİLER — Bir tek kelime söyleyeceğim. «... aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.» ibaresinin, «... aşağıdaki maddeler eklenmiştir.» şeklinde düzeltilmesi gerekir.

BAŞKAN — Ek maddeler efendim, evet.

Adalet Komisyonunun Ek Madde 1'ini ve aynı zamanda madde başlangıcını ve Madde 1'i oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde bu şekli ile kabul edilmiştir.

KAMER GENÇ — Sayın Başkanım usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Ek Madde 2, okutuyorum efendim.

KAMER GENÇ — Efendim söz istiyorum. Usul hakkında söz istiyorum, müsaade ederseniz bir şey okuyacağım.

BAŞKAN — Lütfen efendim, okuyun.

KAMER GENÇ — Burada 78 nci maddede ikinci fıkrasında diyor ki; «Değişiklik önergeleri önce veriliş, sonra aykırılık sırasına göre okunur ve işleme konur.» diyor. Bizim burada önergemiz okunmadı. Devam ediyor fıkra, «Önerge sahipleri, değişiklik gerekçelerini kısaca Genel Kurula açıklayabilirler. Bu açıklamadan sonra önergelerin dikkate alınıp alınmaması işaret oyuna sunulur.» diyor.

BAŞKAN — Sayın Genç, evvelki Birleşimde 83 ncü maddeye göre, işlem yapılmıştır. Sayın Kırcalı'nın verdiği önerge henüz daha maddelere geçilmeden evvel oylanmasına âmir bulunduğundan, o şekilde bir oylama yapılmıştır ve burada mevcut olan önergeler de 83 ncü maddeye göre Komisyona müzakeresiz iade edilmiştir ve bu kendi bünyeleri içinde yaptıkları müzakere sonunda yeni bir metin hazırlanmışlardır.

Bu itibarla usul Tüzüğe uygundur.

Ek Madde 2'yi okutuyorum efendim.

EK MADDE 2. — Ek birinci maddede belirtilen süre içinde ve aynı maddede sayılan her türlü silah ve patlayıcı maddeler ile diğer aletleri kullanarak bir suç işleyenler bu Kanun hükümlerinden yararlanamazlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Hükümetin bir açıklaması?... Yok.

Komisyonun bir açıklaması?... Yok.

Ek Madde 2'yi oyunuza sunuyorum Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ekseriyetle kabul edilmiştir.

Ek Madde 3'ü okutuyorum.

EK MADDE 3. — Bu Kanun hükümleri ek birinci maddede belirtilen süre dışında 6136 sayılı Kanuna veya Türk Ceza Kanununun 264 ncü maddesine muhalefet edenler hakkında uygulanmaz.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Hükümet?...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR, PLANLAMA, ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRÜ KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU — Efendim, başlangıçta arz ettim. Böyle bir metin yeterli değil, Yüce Kurulun takdirlerine sunuyorum, noksandır efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Komisyonun bir ilavesi var mı?... Yok.

Ek madde 3'ü oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Ek madde 3 kabul edilmiştir.

Madde 1'i; başlangıçını, Ek madde 1 - 2 ve 3 olarak tekrar oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ekseriyetle kabul edilmiştir.

Madde 2'yi okutuyorum.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3'ü okutuyorum.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının leh ve aleyhinde konuşmak isteyen sayın üyemiz var mı efendim?...

M. FEVZİ UYGUNER — Tümü üzerinde aleyhinde konuşmak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

M. FEVZİ UYGUNER — Sayın Başkan, Danışma Meclisinin değerli üyeleri;

Oldukça önemli bir Kanun teklifi dünden beri yüksek huzurlarınızı işgal etmektedir. Bu konuda pek çok konuşma yapıldı ve birçok da önerge verildi. Bu önergeler Komisyonca değerlendirildi ve huzurlarınıza tekrar getirildi.

Yalnız burada bir hususun dikkatlerden kaçtığını tahmin ediyorum ve bunun için huzurunuzda söz almak ihtiyacını duydum.

Getirilen teklif bir af teklifi değildir; yani konuyu bu yönden değerlendirirsek yanılgıya düşmüş oluruz. Getirilen teklif gerekçesinden de açıkça anlaşıldığı üzere, 17 Ekim 1980 ile 30 Kasım 1981 tarihleri arasında silah bulunduran kimselerin bu silahlarını güvenlik makamlarına teslim etmeleri için sıkıyönetim makamları, idare amirleri ve güvenlik makamları tarafından çeşitli duyurular yapılmıştır. Silah bulunduran vatandaşlarımız bu duyurulara uyarak silahlarını götürüp güvenlik makamlarına teslim etmişlerdir. Yapılan duyurularda, silahlarını teslim etmeleri halinde haklarında hiçbir işlem yapılamayacağı belirtilmiştir.

Ancak, 2305 sayılı Kanunun süresi 17 Ekim 1980 tarihinde bittiği için, bunlar hakkında 6136 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmiştir; yani 17 Ekim 1980 tarihinden sonra ruhsatsız silah bulunduranlar suçlu duruma düşmüşlerdir ve bunlardan sahipleri teslim edilenler hakkında adli takibata geçilmiştir ve dolayısıyla Devletin 17 Ekim 1980 tarihi ile 30 Kasım 1981 tarihi arasında silahlarını teslim edenler hakkında kanuni takibat yapılmayacağı hakkındaki sözü yerine gelmemiştir.

İşte getirilen teklif, Devletin verdiği bu sözün yerine getirilmesi için getirilmiş bulunmaktadır huzurlarınıza. Yoksa, burada bazı konuşmacı arkadaşların ifade ettiği gibi, bir af kanunu niteliğinde değildir. Bunun kapsamının ne genişletilmesi, ne geriye alınması, ne de ileriye alınması söz konusu olamaz, olmamalıdır.

Ben bu hususu hatırlatmak üzere huzurlarınızda söz almış bulunuyorum ve Kanunun tümünün reddi yönünde oy kullanmanızı istirham ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Uyguner.

Kanunun lehinde konuşmak isteyen sayın üyeye söz vereceğim.

FİKRİ DEVRİMSEL — Ben söz istiyorum lehinde.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Devrimsel.

FİKRİ DEVRİMSEL — Sayın Başkan, muhterem üyeler;

Çok kısa konuşacağım. Dünkü ilk konuşmamda da belirttiğim gibi son derece gerçekçi bir düşünceyle bu Yasa hazırlanıp önümüze gelmiştir.

Dün akşam radyoların 19 haber bültenini dinleyebildinizse, halen bir köy meydanına bilinmeyen kişilerce atılan birçok silahlar yine bulunmuş. Bu herhalde burada konunun görüşülmesinden kaynaklandığını sandım. Demek ki, vatandaş hâlâ bir yere teslim etmek istiyor. Dün akşam dinledim radyoda, köy meydanında birçok silah sahipsiz olarak bırakılmış, zabıta kuvvetleri buradan almışlar.

Bu yönden bu Kanunun amacı bakımından isabetlidir.

İkincisi, bir de şu söyleniyor: Efendim, teslim süresince yayımından bir ay sonra devam edecek olan bu süre içinde âdeta yasa dışı silah taşıyanlara bir müsamaha edilmiş gibi, bu Kanun uygulanmayacak gibi konuşuldu Sayın Güven arkadaşımızca; biliyorsunuz Milli Güvenlik Konseyimiz silah teslimiyle ilgili yaptıkları çağrıda, «Silah teslim edecek olanlar bir torba içine koyup, bağlayıp güvenlik makamlarına böyle getirsinler.» diye bir karar yayınladı, Kanundan başka ayrıca bu şekilde bir duyuru yapmışlardı.

Nitekim, Bakanlar Kurulu uygulanayacak bu Yasayı. Bu Yasa meriyet tarihinden itibaren bu şekilde teslim etmek amacıyla evinden silahını veya sakladığı yerden götürmek isteyen, bir torba içine koyup çıkarır denir. Elbetteki böyle bir bildiriyle bunu

Bakanlar Kurulu duyurduktan sonra, tabii ki, belinde silahla yakalanan adam, «Ben teslime götürüyordum.» deme kapısı da kapatılmış olur.

Bu çok gerçekçidir, isabetlidir, bu yönden hayırlı olmasını dilerim, reyim müspettir, müspet çıkacağı inancıyla saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı çoğunlukla kabul edilmiştir. Hayırlı olmasını diliyorum.

7 Aralık 1982 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 16.00

DANIŞMA MECLİSİ
GÜNDEMİ

28 NCİ BİRLEŞİM

6 Ocak 1982 Çarşamba

Saat : 14.00

1. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI,

2. — SEÇİM,

3. — OYLAMASI YAPILACAK İŞLER,

4. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN İŞLER

(1) — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile Cezaların İnfazı Hakkında 647 sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine ve Son Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/14, 1/59) (S. Sayısı : 44) (Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1981)

(2) — Jandarma Genel Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Sedat Celasun'un «6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanununun 264 ncü Maddesinde Yer Alan Ateşli Silahlar, Patlayıcı Maddeler, Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin Teslimi Hakkında 2305 sayılı Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/7) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1981)